

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU NÕUKOGU

PROTOKOLL

Tallinn

12. märts 2012 nr 7.2-6/9

Algus kell 13.00, lõpp kell 14.00

Juhatas Helir-Valdor Seeder
Protokollis Ragne Lokk

Võtsid osa: Helir-Valdor Seeder, Urmas Ingver, Jaan Kallas, Mait Klaassen, Indrek Laas, Aavo Mölder, Illar Lemetti, Kristjan Piirimäe, Sirje Potisepp, Avo Samarüütel, Jaanus Murakas, Juhan Särgava, Vahur Vingissaar, Kalmer Visnapuu, Vello Ilves.

Puudusid: Ants Noot, Toomas Kevvai, Tiit Niilo, Kaul Nurm, Ly Rand, Kalle Reitel, Margus Timmo, Ants Varblane.

Kutsutud: Mai Talvik, põllumajandusturu korraldamise osakonna juhataja; Kalev Karisalu, loomakasvatussaaduste büroo peaspetsialist.

Päevakord:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1234/2007 muudatused seoses lepinguliste suhetega piima- ja piimatoodetesektoris (nn. **piimapakett**).

Seeder: päevakorras on üks punkt. Kui kellelgi on veel olulisi asju, siis saame neid koosoleku lõpus arutada. Kui kõik on päevakorraga nõus, siis alustame.

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1234/2007 muudatused seoses lepinguliste suhetega piima- ja piimatoodetesektoris (nn. piimapakett) – ülevaate andis põllumajandusturu korraldamise osakonna loomakasvatussaaduste büroo peaspetsialist Kalev Karisalu

Ingver: Kuidas sellise määruse vastuvõtmine tugevdab Eesti piimatootja positsiooni?
Karisalu: Tootjaorganisatsiooni loomise ja PRIAs heaks kiitmise kaudu. Piimapaketiga kehtestatakse erand kehtivast turu konkurentsireeglistikust. Hinda võib tootjaorganisatsioon läbi rääkida 33% ulatuses liikmesriigi kogutoodangust. Kehtivad konkurentsireeglid lubavad tootjate läbirääkimist, kui kogus jääb alla 5% asjakohasest turust (mõiste on segane ja keeruliselt tõlgendatav). Konkurentsiamet võib praegu asjakohase turuna arvestada, kas Eesti turgu või baltikumi turgu või veelgi laiemalt. Teiseks võib kehtivate konkurentsireeglite järgi hinnakokkuleppeid sõlmida, kui ostja soovib ühtset hinda ja leppega hõlmatud turuosa jääb alla 15% asjakohasest turust. Kolmas võimalus on ühist inventari omavad tootjad, nt ühistud, kui turuosa moodustab alla 20% asjakohasest turust. Piimapaketiga laiendatakse seda olukorda, antakse tootjale konkreetne alus, mille ulatuses on võimalik hinda kokku leppida – 33% liikmesriigi kogutoodangust. See on igal aastal välja arvatav, ehk on teada kogus, mille ulatuses

saab läbirääkimisi pidada. Praegu kehtiva alusel on protsendid väiksemad ja pole teada, mis Konkurentsiamet asjakohaseks turuks arvab.

Ingver: 2009. a oli suur osa Eesti piimast läbi tunnustatud tootjarühmade organiseerunud, et läbirääkimiste võimet omada, siiski oli meil drastiline hinnalangus. Kuidas reaalselt uus määrus midagi juurde annab, paberil 33% ei anna midagi. Pole siduvaid kokkuleppeid ei kaubandusele ega tööstusele.

Karisalu: Tootjarühm on teine asi, see on maaelu meede, seal toetatakse rahaliselt tootjate organiseerumist, tunnustamise kriteeriumid ei kattu. Piimapaketi raames tootjaorganisatsioon on samm edasi, puhtalt hinnaläbirääkimisteks ja läbi selle tootja turujõu suurendamiseks.

Mölder: Üksiktootja kriteeriumid (ühtse lepingustandardi puhul) – millised need on?

Karisalu: Kriteeriume ette ei kirjutada, see on lepingupoolte omavaheline otsus. Kui liikmesriik otsustab kasutada ühtset lepingustandardit, siis kehtestab, et leping peab sisaldama kindlaid elemente nagu hinda, kogust, tarneaega, kestvust jne.

Murakas: Arusaadav, et sellisesse suurde leppesse pole võimalik kõigi huve sisse panna, tegemist on kompromissiga. Kui järgmine kriis kunagi tuleb, jõutakse ehk sinnani, et tekib uus mõiste kaubandus -,nt 33% mõiste, et tööstused saavad sellises mahus kaubandusega läbi rääkida. Vältida olukorda, kus kauba maksetähtaeg on 10 korda pikem, kui kauba säilivusaeg. Hea algus, laialivalguv veidi täna, kuid liikmesriikidel palju õigust selle kohaldamiseks. Raha tuleb siiski turult ja täna me selle paketiga turgu ei reguleeri, reguleerime ahela kahte esimest poolt - tööstuse ja tootja omavahelist suhet, mis moodustab poole kogu ahelast. Mis riigid on selle poolt, et see 33% oleks väiksem?

Karisalu: Riigid, kes üldse seda sätet ei tahtnud olid Inglismaa ja Holland, kuna neil on kogu tootmine ühistuline.

Seeder: Imelahendust ei tasu sellest leppes oodata. Sektoris oli kriis, midagi oli tarvis teha. Liikmesriikidel erinevad huvid ja olukorrad, seega ühtset head lahendust pole. Kitsaskoht kaubanduses, kui seda ei hakata ohjama, siis tulemust ei saavuta.

Ingver: Arvasin, et ekspertgrupp käis koos arutamaks, kuidas järgmise kriisi negatiivseid mõjusid kahandada.

Samarüütel: Ega see 33% tänasel päeval kellegi jaoks määravaks ei saa?

Karisalu: Ei, kõrgeim protsent praegu on 12-13%.

Visnapuu: Ühtse lepingustandardi kehtestamise võiks delegeerida piimastrateegia grupile, see oleks väga tõsine asi, millega edasi tegeleda.

Talvik: kuna siseriikliku määruse peab kehtestama, siis soovime sektori seisukohti. Organisatsioonid võiksid oma positsioonid edastada.

Särgava: Mida vähem reguleerida, seda parem. Praegu turul sellise määruse järele vajadust pole.

Seeder: Ootame kirjalikke arvamusi 10 päeva jooksul.

Seeder: aitäh kõigile

(allkirjastatud digitaalselt)

Helir-Valdor Seeder

Nõukogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Ragne Lokk

Protokollija